KA-5112 Seat No.________

B. A. (Sem. - V) Examination

November / December – 2014

Gujarati : Paper - C.C. 507

(ભાષાના સ્વરૂપનો અભ્યાસ - ૧) (New Course)

Time : 3 Hours] [Total Marks : 70

સૂચના : *દરેક પ્રશ્નના ગુણ સમાન છે.*

૧ *ભાષા એટલે શું ? તે સમજાવી, માનવ ભાષાની સ્વરૂપગત લાક્ષણિકતાઓનો પરિચય કરાવો.* ૧૪

અથવા

૧ *ભાષા શબ્દના વિવિધ અર્થ જણાવી, માનવ ઉત્થાનમાં ભાષાના ઉપયોગની મહત્તા સમજાવો.* ૧૪

૨ *ભાષાની વ્યાખ્યા આપી, તેમાંથી પ્રગટ થતાં ભાષાનાં લક્ષણો સ્પષ્ટ કરો.* ૧૪

અથવા

૨ *ભાષામાં ઉચ્ચારણ અને લિપિ વિશે સમજાવી, ભાષાની ઉચ્ચારણ અને લેખનની વિસંગતિ ચર્ચો.* ૧૪

૩ *ભાષાના ઉચ્ચારણમાં ભાગ ભજવતા વિવિધ અવયવો અને તેમનાં કાર્યનો ખ્યાલ આપો.* ૧૪

અથવા

૩ *ભાષાનાં વિવિધ ઘટક અંગોનો પરિચય ઉદાહરણ સહિત સમજાવો.* ૧૪

૪ નીચેનામાંથી કોઈ પણ **બે** પર ટૂંકનોંધ લખો : ૧૪

(૧) માન્ય ગુજરાતીના સંઘર્ષી વ્યંજનો

(૨) માન્ય ગુજરાતીના અર્ધ સ્વરો

(૩) પાશ્વિકો અને પ્રકંપી ધ્વનિઓ

(૪) ગુજરાતી શબ્દસમૃદ્ધિ ટૂંકમાં સમજાવો.

૫ નીચેના પ્રશ્નોના ટૂંકમાં ઉત્તર આપો : (કોઈ પણ **સાત**) ૧૪

(૧) રોબર્ટ હૉલેની વ્યાખ્યામાં ભાષાના સંકેતો કયા સ્વરૂપના ગણાવ્યા છે ?

(૨) એડવર્ડ સેપિરની ભાષાની વ્યાખ્યા સમજાવો.

(૩) માનવ ભાષા અને માનવેતર પ્રાણીઓની ભાષાનો ભેદ સમજાવો.

(૪) બોલીના પ્રકાર કેટલા અને કયા કયા છે ?

(૫) નિષિદ્ધ પ્રયોગ એટલે શું ? તેના ચાર ઉદાહરણ આપો.

(૬) ભાષાવિજ્ઞાનમાં ધ્વનિઓના અભ્યાસ કેટલી રીતે થાય છે ?

(૭) ભાષાના સ્વરૂપ ભેદો કયા કયા છે ?

(૮) ભાષાવિજ્ઞાનની કેટલી શાખાઓ છે ?

(૯) ગુજરાતીના ઓષ્ઠ્ય વ્યંજનો કયા કયા છે ? તેમનું ઉચ્ચારણ સ્થાન જણાવો.

(૧૦) ગુજરાતીના અનુનાસિકો કયા કયા છે ?

(૧૧) સ્વર એટલે શું ? ગુજરાતી ભાષાના સ્વરો કયા કયા છે ?

(૧૨) 'તદ્ભવ' એટલે શું ? તેના ચાર ઉદાહરણ આપો.